

GLAS MALOG PUKA

≡ GLASILLO ORGANIZOVANIH RADNIKA. ≡

Izlazi svakog petka. — Godišnja cijena za zemlju poštom Kr. 3, Van države Kr 4. — Pojedini broj 4 parce. — Pisma se šalju na urednika D. GLUMOJA štamparskog radnika Šibenik. — Rukopisi se ne vraćaju, a neplaćena pisma ne primaju se.

Nakladnik, izdavatelj i odgovorni urednik: F. Pasinovich. — Splitска Društvena Tiskara.

U časovima gorčine i boli.

Neizvjesnošću, trzavicom nekom preživljujemo momente današnje krize. Strašne vijesti a još strašnije slike koje se svakim danom pružaju pred našim očima, duh, misao i srce naše ispunjavaju gorčinom osjećaja i boli.

Slike još nedavnog krvavog i strašnog rusko-japanskog rata, krvave poljane, hrpe lješina, bataljuni oboružana ruskog i japanskog proletarijata nekoć na slici, sada u prisподobi djelom u realnosti našim očima opažamo.

Zvižduk željeznice, sirena parobroda kao da probada, grozničavo trza cijelim našim tјelom. Kao da predvidjamo krvavu ljudsku tragediju. A što je pako najžalostnije, sreće, koje najvećom tugom obuzimlje, fanatično i ludo psikanje i pjevanje onih bataljuna proletarijata koje zapovjed ko blago tjera na krvavo pozorište na ljudsku klaonicu. Ta ni živina kojoj je barem do sada služiti čovjeka i biti mu za hranu, ta ni najsuroviji stvor kojeg se šalje pod oštricu, ne ide veselo ni objestno, već mlohavo, tužno i plačno tetura kao da predvidja ono što ga čeka, samo čovjek, taj plemeniti čovjek, koji je stvoren da rukovodi cijelim svijetom, samo čovjek genij, bog izuma i znanosti, novi stvoritelj, samo on bezbrižno i nelijeno ide pod mač, klaonicu, taj najplemenitiji stvor ide da mesom svojim nahrani najsurovijeg gavrana, crnu vranu.

Jasnaja Poljana, starac, da brižni i bolni sada starac, najveći izraživatelj nepravde i tirkanskog današnjeg sistema, moderni Krst, otac patničkog proletarijata, pa onaj njegov divni „Vojna i mir“. Veličanstvena personifikacija, apoteoza rata. Strašne misli i slike, prava dolina uzdisaja, vapaja i suza. I proletariat ne zna si pomoći, otrat ne zna čime si suze, izbavit, izvući iz doline plača i vapaja, nezna naći put i uspeti se do na brdo obasjano zrakama sunca — slobode. Ne zna si protumačiti već umire riječima ali mora tako biti. Mora tako da bude jedine su riječi, jedina mu je utjeha. Gola i gorka utjeha! Mora tako biti, proletariat mora se klati, krv svoju proljevati, brata znanca ubijati svoga, zapovjed nečiju opsluživat mora, ležaj, zemlju, ubogi zaloga; znojem krvavog truda svoga mora natapati, čovjek, hranom najgadnijih živina biti!?

Ne, ne mora, ne smije tako da bude. Energični, zvonki, drugi ne onaj njegovih otaca domovine, namjesnika Kristova, drugi rodoljubu njemu pravom otačbeniku i kršćaninu neprijateljski, prama domovini njegovoju izdajnički, prama svetoj vjeri demonski, glas modernog učitelja, revolucionera, socijalizam njemu kliče: Ne, ne mora, ne smije tako da bude.

Ne već obratno. Krv ljudska ne smije se proljevati, ne smije se ubijati! I taj novi odvratni njemu i domovini njegovoju dušmanin, taj Lucifer ide, krepak i jak obasjan crvenim svjetlom stupa, gorućom zubljom prosvjete, tim oružjem svojim, ide u dubinu doline vapaja, suza, siromaštva i glada ide da propovijeda novu nauku, istu onu nauku koja svakim danom sa pulpita sa propovjedaonica hrama Kristova biva oklevetana, bezbožnom, nemoralnom, revolucionarnom okrštena. Ide da propovijeda nauku onijeh koje utemeljitelji na križu, na lomačama, na vješalima izdisahu, ide da pripovijeda nauku onu koju sveta inkvizicija, pogrešive bule, kršćanske lomače proganjahu. Ide da propovijeda nauku onoga, koji je g. 1600. spaljen kao bezbožnik u Campo di Fiori, ide da sruši što opstoji, da podigne što čami i modernim okovima što stoji privezano, da mjesto mora uspostavi ne mora!

Ide da sruši razne boje, provali umjetne zidine koje priječe izlazak iz gorke sadašnjosti, da sruši temelje današnjeg bespravila i tiranije, da sruši verige današnjeg ropstva, bataljune da slijepaca izvede iz tmine, pomirnicu ruku da dade cijelom proletarijatu. Ide da na ruševinama današnjeg carstva tame, tiranije i zaglavljanja i vječnog rata podigne stjeg slobode, kulture i mira. Ide da bataljunima izčupa iz srca onu kobnu zapovjed mora tako da bude, ide da silnicima klikne: „Ne, nesmije tako da bude!“

Leonida.

A naši zastupnici?

Izdajnički čin počinjen više puta sa strane dalmatinskih zastupnika na ubogi i zapušteni naš narod, proletariat, posljednjim svojim činom u pravoj slici, potvrđuje našu tvrdnju, prikazuje crnu i gadnu stranu duše onijeh, koji se za vrijeme izbora prikazuju kao oteci domovine i

spasitelji puka kojemu na pregrše siplju obećanja, dok ih fanatična rodoljublje i vjerom opojena masa ne podigne na zastupničke stolice.

U posljednjim sjednicama parlamenta kao što obično, osobito ove godine najprešniji predlog bio je o kontigentu novaka. Časovi bili su neugodni ponukani vanjskim činjenicama, diplomatske glavice bile su u zabuni, rečeni predlog usprkos nutarnjih nemira, parlament morao je pošto po to usvojiti, odobrili ga.

I upravo prvi, ko do sada najvjerniji sinovi majčice bečke vlade, dalmatinski zastupnici svojim mukom udovoljili majčinoj skromnoj željici. Pa ne samo to već još i skromniju željicu udovoljili svojoj majčici prigodom debate o vanjskom položaju kao što opasnosti rata, naši zastupnici e da nebi smetali svoju majku pri majčinom svom radu, jednostavno tiko, bez buke pomilovani kao prava djeca svoje majke odmakoše kud koji u svijet. Naš narod, mi proletarijat, znajući dobro velikodušnost te majke, milovanje njezino, najbolje možemo konstatovati čin predstavnika dalmatinskog proletarijata, najbolje odkriti možemo karte izdajničke igre naših otaca domovine.

Narode! Otvori oči baci sa sebe crnu koprenu rodoljublja, koprenu zaglavljanja tvog sa strane tvojih otaca domovine, predstavnika tvoje bijede, ropstva i siromaštva.

Nijedan nije ustao na očiju tvoju, na obranu tvojih prava, prava kruha i slobode, već šutnjom svojom izručio te je i nadalje progona teške sudbine, izručio te je dalnjem uredjenju, ropstvu.

Izbornici vas iste, izručio je, kožu krv vašu prodao je nije ustao protiv ratu, posao te je izborniče u boj.

Narode, izborniče otvori barem sad oči!

Spljet.

Narod mora plačati i šutjeti. Javili smo u zadnjem broju našeg lista, da je našu skupštinu vlast zabranila. Na skupštini imala se raspravljati jedna od najvažnijih pitanja radnog naroda t. j. o nastaloj skupoći kruha. Nu vlast, bez obzira, potezom pera, zabrani skupštinu s čim otvoreno pokazuje svoju pristranost u prilog lihvare i kapitalističkih izrabljivača.

Ovo pitanje zahvaća ne samo slojeve siromašne, već u opće egzistenciju naroda. Osobito ove godine, kad je glad na sve strane prevladala, vlast je trebala ne samo da održanje dozvoli, nego što više i potpomoći istu.

Mi mislimo da je po samu državu opstanak naroda mnogo veće pitanje nego debljanje pojedinih kesa izrabljivačkih. Nu zabranom ove

skupštine vlast se je upravo protivnom pokazala. I u mjesto da pred očima ima cijeli narod, njoj su preči lihvari na kruhu, njoj su preči burzovni špekulant i moloh militaristički.

Postupak vlasti ovom prilikom potpuno je protunarodan i on gazi sva ustavna narodna prava. Sloboda zbora i dogovora tim je degradirana potpuno iz svog opstanka, što se u normalnim prilikama nebi smjelo dogoditi.

Ali naša gospoda na upravnom aparatu boje se slobodne riječi i narodnog suda, boje se svjetla i slobode. Oni vrlo dobro znaju, da su svojim radom narod do ruba propasti doveli, da su u narodu mržnju protiv sebe učvrstili, te se straše pravednog ogorčenja i suda po njima i kapitalistima izgladnjelog proletarijata.

Mislimo, da je već skrajnje vrijeme, da se gospoda malo zamisle o stanju stvari, te da uvide da su vremena ropstva i inkvizicije otišla u nepovrat, te da dodju do uvidjavnosti, da proletarijat shvaća slobodu i pravo, te nije zadovoljan današnjim uredjenjem, gdje mora da šuti i plača.

POLITIČKI PREGLED.

Poznati, ratoborni srpski prestolonasljednik princ Gjorgje kako novine pišu abdicirao je u korist svog brata Aleksandra. Ovaj čudnovati a istodobno politički važan čin kojim ratoborna stranka gubi svog vodju, tumači se na više načina. Izmedju ostalog navadja se kao da je i sam čin nenadanog umorstva kraljevog komornika s time u svezi. Bilo kako mu drago, preokret Rusije najbliži je povod priestolonasljednikovu abdiciranju. To umišljeno i neiskusno momče u svojoj glavi predstavljalo se modernim Napoleonom, utemeljiteljem nove i jake slobodne Srbije kome je do pred malo dana davalо povoda držanje i same Rusije, kao što nekih drugih vlasti. Ali svi ti umišljeni ideali, sve ružičaste snove Velike Srbije, jednim mahom, kapituliranjem ruske pred austrijsko-njemačkom diplomacijom raspršiše se. Ne čestitamo uspjehu nijedne diplomacije tako niti njemačke pa ni austrijske, jer se to protivi našem programu, ali napomenutom činu se radujemo jer isti će moguće do prinijeti kamenić za uzdržanje mira, kojeg osobito mi proletari želimo i koji je osobito nama potreban za naš razvitak, za nastavak započete borbe za proletarsko naše pravo.

Sjajna pobjeda naše socijal-demokratske ideje u Italiji prigodom zadnjih izbora za parlament nad crnačko-buržoaskom klikom, izbija najbolje na površinu, što je medju ostalih i naš drug čestiti Andrea Costa izabran za predsjednika parlamenta. Ovo je prvi put što u

papalinskom Rimu toj neosvojivoj kuli crne klerikale između ostalih podpredsjednika eto sjedi i naš drug. Bratskom talijanskom proletarijatu od sreća čestitamo pri prvoj pobjedi. Samo napred pobjedom k slobodi i Rim to gniezdo crnih vrana doći će u naše ruke i stjeg slobode zamjeniti će onaj bjelo žuti, stjeg tmine i ropstva, stjeg crne klerikale.

Iz Bosne i Hercegovine.

SARAJEVO.

Žalostne činjenice. Više smo se puta na ovom mjestu bavili pitanjem o ustavu i njegovoj podlozi. Nemožemo, a da opet ne reagiramo na neke izvode birokratskih zastupnika na ustavnoj anketi i to onih koji se predstavljaju narodu, a napose radničtvu kao spasitelji i dobrotvori. Sve skoro stranke imadu neki program u kojem većina njih naglašava zahtjev uvedenja općeg prava glasa za sabor. Da im do tog ispunjenja nije, pokazale su one na ustavnoj anketi — na kojoj se je imala čuti narodna potreba. Na izvode nekih feudalaca nećemo se ni osvrnati — ali na izvode onih, koji se narodu a napose radničtvu predstavljaju kao spasitelji — moramo reći svoju.

Jedan od predstavnika H. N. Z., a ujedno vodja neke nazvane hrvatske radničke (?) organizacije, tražio je u ustavnoj anketi za budući bosanski sabor posebnu radničku kuriju sa dva mandata. Ovaj predlog podupirao je Dr. Mandić. Što više, ti predlozi su se kovali u zvijezde, dočim program u kojem ta vajna stranka ima zahtjev općeg prava glasa sasma je pregledan i zašutjen. Džamonjino glasilo preporučilo je hrvatskim radnicima da svuda sazovu javne skupštine (na ruglo borećo se hrvatskoj braći) sa zahtjevom radničke kurije za budući sabor. Da je to otvorena obmana i falsifikacija općeg narodnog zahtjeva, tome ne treba dokaza, kad se znade, da je soc. dem. radništvo do sada obdržavalo 8 javnih skupština, na kojima je jednoglasno prihvaćena rezolucija, kojom se traži uvedenje općeg jednakog i tajnog prava glasa, kao jedino jamstvo za opći gospodarstveni, kulturni i nacionalni razvoj naroda.

Svakom svjestnom članu narodne zajednice na dlanu je danas, da je kulturni, gospodarstveni i nacionalni razvoj i napredak u pravom smislu jedino moguć na osnovi ustavnih sloboda, sa saborom na temelju općeg izbornog prava glasa bez privilegija.

Mi smo i prije dokazivali, da se cijepanjem radničkih udruženja ne ide ni za čim drugim, već da se oslabi moć jedinstvene organizacije, koja bi u danom slučaju bila moćna uplivisati na odlučujuće faktore. Tim cijepanjem čini se najbolja usluga vlastodržcima, da se i dalje uzdrže na osvajačkoj i izrabljivačkoj površini.

Iskreno misleći radni narod, a s njime i svi ostali slobodno misleći slojevi, moraju paziti na sve to i voditi borbu protiv raznih krivih proroka, borbu protiv reakcije i mračnjačtva. Razumljivo je, da se ti patrioci nisu htjeli staviti vlasti u opoziciju, protiv kurija i konfesija i odgovarali su vlasti: amen, amen! Ovim su kao i cijelim svojim radom dokumentirali, da oni ne rade istinski na popravku narodnog stanja. Svoj

uspjeh mogu hvaliti samo političkoj nezrelosti narodnoj, koji prima rog za svijeću, čemu je uzrok poстоjeći režim. Ovo je doista za svaku osudu; to su žalostne činjenice, koje dokazuju koliko je nemoralan vladajući sistem i njegovi patrioti, koji se udostojje nazvati narodnim borcima.

Iz ovih kratkih crta uviditi je, da se radni narod kraj ovakovih "narodnih" borioca od toli želenog ustava nema ničemu nadati, dok ne odgurne razne načetnike i ne unese malo svjetla u taj mračnjak kulturne i ekonomne bjede.

Glavna godišnja skupština saveza kovinarskih radnika. Dne 21. marta obdržavao je pomenuti savez svoju godišnju skupštinu u Sarajevu. Premda ovaj savez ove godine ne može zabilježiti kakve osobite gospodarstvene uspjehe, to je ipak nastojanje oko sredjenja unutrašnjosti povoljno. Broj članova toga saveza kreće se oko 250. Osnovana je početkom ove godine podružnica u Drvaru, te nekoliko povjereništava, tako da je izgled za buduće veoma povoljan.

Financijalno poslovanje saveza je slijedeće: Primitak g. 1908. sa saldom od g. 1907. K 5325.72 Izdatak u god. 1908. . . . . K 2989.58 Saldo (čisto) u savezu koncem god. 1908. K 2336.14

Na novoizabranoj upravi leži, da započeti rad svom energijom nastavi, a pogotovo da uznastoji, da članove valjano spremi za predstojeće sredjenje radnih prilika, koje su od ostalih struka najnesredjenije.

Gradjevnim radnicima na ravnjanje. Od strane saveza gradjevnih radnika umoljavaju se svi gradjevni radnici, osobito zidari i tesari, da radi traženja posla ne putuju u Bosnu, jer svaki gradjevni rad uslijed predstojeće ratne križe miruje.

Milosne sestre. Podružnica radničkog saveza u D. Tuzli, priredila je dne 12. prosinca pr. g. zabavu sa svojom omladinom, na kojoj je uz ostali program deklamirala i kćer druga Bajagića. Ista mala polazila je školu časnih sestara, koje kad dočuše da je ona deklamirala na našoj zabavi, izključiše je iz škole. Pitamo čemu to te milosrdne sestre učiniše? I drugih drugova djeca su sudjelovala na našim zabavama, pa njihovim predpostavljenima ne pade ni na um isključivati ih.

Časno. — Milosrdne su se valjda pobojale da nebi nečastivi došao medju njih, pošto je mala medju socijalistima koji ne vjeruju u papu i njegovu kumpanicu crnaca. Milosrdne! Molite se svetoj Kati što "Glas Malog Puka" na dnevnom redn više zadaća, jer inače bi vam očitao očenaš nu ne popovski nego socijalistički, jer i mi imamo očenaše. Mi znamo da vam nije omiljeno svjetlo i ne volite čut glas ojadjenog i izmučenog naroda, od čijeg rada udobno živate u palačama jedući bifteke i zalijevajući se šampanjcem. Samo vam nešto fali, ali ste i tome doskočile, jer držite zdrave kočijaše, a nadje se i koji čoso.

Ima više slučajeva gdje ste se pokazale kao ubice pojma dječijeg. Kazale ste da jedno dijete Isus kroz zid gleda. Uh čudnovato, zar ima Isusa i u zidu? Punite glavu djeci sa Isusima, te im je glava uvijek puna Isusa i sv. Klimenti i s tim se osiguravate.

Smetalo vam je što je mala iskreno govorila svome izpačenom narodu sa pozornice, kako ga gulite i da se osvijesti te da vam dovikne "dosta je!" Nije nam žao što je izključiste, mi i onako mislimo drugačije odgajati sa istinom, a ne da će ih Isus kroz zid

gledati, tako da će moć svom ojadjenom narodu krištiti. Velimo da smo mi veći pobornici Kristove nauke nego vi. Oh crne, da vi činite po Kristovoj nauci, nas socijalista nebi ni bilo.

Mrkobradić.

Štrajkovi i bojkoti!

Buduć su radnici soboslikari (maleri), pekari i kelneri (kamerieri) Spljetu pred pokretom, javlja se drugovima da tamo posla ne primaju.

Krojački i kožarski radnici neka ne putuju u Sarajevo, jer se tamošnji drugovi nalaze pred pokretom.

U Sarajevu je bojkotirana krojačka radnica g. Celjaka još godine 1907. i bojkot još uvijek traje.

VIJESTI.

Spljetsko vatrogasno društvo šalje cirkulare moleći građanstvo bez razlike za materijalnu potporu. Tuži se, da ne prima jednodušne potpore sa strane sviju, te da staro oduševljenje jenja, zamire. Sami su tome krivi. Ali kako imadu obraza tražiti pomoći i sa strane onih, koje su pred nekoliko godina na zadnji dan od godine vandalski napali sa opekama u jednoj kafani? Kako mogu iskati potpore sa strane liberalnog građanstva, kao i onog pripadajućeg drugim vjerama, kadu su oni prirepina s vakuoj klerikalnoj paradi ili procesiji? Nek se dakle obrate kliki spljetskoj i povima.

Radnici, koji danas pripadaju našoj stranci, pričaju nam, kako su ih gospoda vođe u društvenim sjednicama huckali u „barufe“. Ta to je bila prava škola fanatizovanja i šovinizma, bijesa i mržnje. Ali o tom ćemo drugi put, naime izabrat ćemo najcrnije stranice iz zloglasne povjesti svih monturiranih društava. Onda ćete vidjeti i svu divljačku „politiku“ tog „humanitarnog“ (?) društva, kao i svih drugih, kojima radnik danas mora da zahvali svoje živinstvo i svoju zapuštenost.

Hoće li se, da društvo uspijeva, valja ga prenijeti na nov temelj: neka općina, interesirani, te osjeguravajuća društva uzdržavaju jedan stanoviti broj plaćenih vatrogasaca, dostačnih za prvu pomoć. Mora se puštati na stranu politik i boje — ta humanitarnost nema boje. Valja se odlučit ili za humanitarnost ili za šovinizam, ali humanitarnost i šovizam ne idu zajedno. Ta ljubav i mržnja dvije su skrajne protivštine. Ili jedno — ili drugo! Inače neka „sretna“ vremena otišla su netragom i radnik ne će više izlagat mukte svoju egzistenciju i svoj život — on beskućnik, koji nema ništa svoga — za kuće i palace svojih gulikoža-patriota. Kaško su bili humanitarni „negda“ naši radnici, gulili ih i gnjavili, na račun njihovog znoja gradili palate — a oni bi ih išli gasiti kad bi gorile — — mukte.

Naši konopari dodješu na misao i zabilježiše počam od prvog dana ove godine, sve one dane u kojima su radili. Evo rezultata: U siječnju su radili u sve 16 dana, u veljači $9\frac{1}{2}$ dana a u ožujku $11\frac{1}{2}$ dana, što je ukupno 27 dana, dakle niti trećina! Srednja plaća konoparskog radnika jeste danas K 3.80. Pomnožimo li sada 3.80 sa 27 iznasa K 102.60 a to je ukupna svota koju je jedan srednji konoparski radnik kroz ova tri kišna zimska mjeseca zaradio. Ova tri mjeseca imaju ukupno 90 dana i razdijelimo K 102.60 sa 90 iznasa K 1.14 a to je nadnica, koju je konoparski radnik dobivao kroz ovu zimu! Sad pitamo neke bezobraznike, kako su ti ljudi ži-

vjeli sa svotom od K 1.14 na dan. Neka nam kažu oni, koji neprestano gude, da konopari gospodski žive. Eto, mi im dajemo K 1.14 i neka pokušaju bar jedan sami dan kako će im biti.

Ovako je kada su ružna i rdjava vremena, ali ni u ljetu im nije bolje, pošto onda šetaju jer... nem a surovine. I da neima njihovih žena i kćeri, koje rade na fabrici d'uhana kao nadničarke — ne znamo što bi ti jednici grizli.

Zrtve bezdušnosti. Trojica radnika nekidan pjevaše jednu običnu talijansku popularnu pjesmu. Nekoliko finansijskih stražara, koji ni ne poznaju talijanski, denunciraše ih — čuvite! — da su vikali živila Srbija! I radnici — i ako nedužni — biše osudjeni po Bachovoj patentu na 14 dana tamnica. Lijepo je spomenuti, da se na poglavarnstvu nalazio prisutan i jedan policijot, koji je za jednog izjavio da će biti — a upitan je li on čuo, odgovori da toga pozna kao socijalnog demokrata! Dakle socijalist je — u tamnici s njim, propni ga... i basta! Rek bi da mosorski general Peršić ponavlja svoja stara junaštva; — no neka znade da se mi ne bojimo njegovih paragrafa i tamnice. Mnogo su socijalisti bili šikanirani u Spljetu — no eto još su uvijek tu. Bivši tirani su davno u grobu a oni su još uvijek tu, na svojim pozicijama, da voljuju za oslobođenje proletarijata. Samo pitamo, dokle će se pripuštit vlast u rukama bezdušnih i gadnih denuncijanata? Dokle će se trptiti da neki podli individui čine sve i svašta na štetu slobode poštenih građana? Dokle će Bachova patenta tjerati u tamnicu ljudi samo jer to žbiri hoće? Dokle će triumfrirati podlost i laž tih kravaru? Dokle će imati prevlast crne ćete kao da smo u Rusiji? Medjutim naši će zastupnici u Beču interpelirati stvar u parlamentu.

Goropadan svat. Pošto poslodavac Bellotti nije htjeo primiti jednog radnika na posao — a rada je imao — podjoše dvojica njih da se potuže i posavjetuju kod onog famoznog gospara, kojem je ime Celić I što mislite? Taj presjednik organizacije gradjevnih i s njima srodnih obrta, umjesto pomoći dočekao ih svakovrsnim prijetnjama. Stao grđiti radnike, naime neka ne misle da su oni gospodari, neka znaju da oni — t. j. gulikože — imaju na raspoloženje vladu, tamnicu i žandare... Oh fini naš čačo, što misliš da si ti? Vidimo da si zgodniji za žandara i mi te savjetujemo, da podješ u Rusiju — tamo je blagoslovljena zemlja za kozake. Tamo je tvoje mjesto.

Darovi. Drug N. Kolundžić darovao 2 K fondu našeg lista. — **Taso.** (A tanasije) Sotirović darovao je prigodom jedne proslave koju ne možemo spomenuti jer je popovska tradicionalnost, 1 K u korist fonda za radnički dom u Spljetu. Živili darovatelji!

Povjerenicima lista poslali smo račun do 13. broja, umoljavajući ih da čim prije odgovore na svoju dužnost. Unapred slati ćemo račun za svakih 4 broja, toliko na ravnanje.

Korizmene duhovne vježbe. Po tvrdnji „Puka“ stoji, da trojica liječnika pronadio je Filomenu Prkut u stanju djevice Izraelske. Takovo izjaviti mi se ne čudimo niti se sama stvar time pobija, pošto nama su dobro poznata sredstva s kojima ti namješnici božji umiju utaživati svetu strast. Prosljedite putem suda i tu otkrit ćemo vam i još bolje potvrditi taj duhovni fakat. Ta i nadali smo se da će popovi htjeti na takav način opravdati svoje svinjarije i nemoralnost.